

Verstrekkingengids Bijzondere Bijstand

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	gemeente Heemskerk
Officiële naam regeling	Verstrekkingengids Bijzondere Bijstand
Citeertitel	Verstrekkingengids Bijzondere Bijstand
Besloten door	college van burgemeester en wethouders
Deze versie is geldig tot (als de vervaldatum is vastgesteld)	
Onderwerp	

Opmerkingen m.b.t. de regeling

Geen.

Grondslagen

1. Wet werk en bijstand

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

1. Geen.

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerking-treding	Terug-werkende kracht	Betreft	Ontstaansbron: datum ondertekening; bron bekendmaking	Inwerkingtreding: datum ondertekening; bron bekendmaking	Voorstel gemeenteraad nummer
1-1-2005		nieuwe regeling	30-11-2004 De Kennemer d.d. 12-01-2005	30-11-2004 De Kennemer d.d. 12-01-2005	Collegevoorstel nummer 2004/24312

Verstrekkingengids Bijzondere Bijstand

Inhoudsopgave

...

1 Inleiding

In deze verstrekkingengids wordt in detail de invulling van de bijzondere bijstand uiteengezet passend binnen het in de nota minimabeleid uiteengezette kader. Allereerst wordt kort ingegaan op de wijze waarop een burger in aanmerking kan komen voor bijzondere bijstand, hiervoor moet meestal een aanvraag worden ingediend (paragraaf 2.2). Vervolgens worden de verschillende kosten waarvoor bijzondere bijstand kan worden verkregen weergegeven als volgt gerubriceerd:

- directe levensbehoeften (2.3)
- voorzieningen voor wonen (2.4)
- voorzieningen voor opvang (2.5)
- kosten maatschappelijke zorg (2.6)
- kosten financiële transacties (2.7)
- kosten medische dienstverlening (2.8)
- overige voorzieningen en kostensoorten (2.9)

De verschillende rubrieken worden per paragraaf toegelicht. Toch is dit geen volledige opsomming. Er kunnen altijd individuele situaties zijn, waarbij men plotseling voor hoge kosten komt te staan.

Als bron voor de hoogte van de vergoeding is hoofdzakelijk is het prijzenboekje van het Nibud gebruikt.

2 Bijzondere bijstand, individueel

2.1 De aanvraag

Om voor bijzondere bijstand in aanmerking te komen moet er een aanvraag worden ingediend bij afdeling Sociale Zaken van de gemeente waar men woont. Als men al een periodieke uitkering ontvangt, zijn de meeste gegevens bekend en kan er een verkorte aanvraagprocedure worden gestart. Als de gegevens niet bekend zijn zal er een inlichtingen-/vragenformulier moeten worden ingevuld en dienen er bewijsstukken van inkomen en vermogen te worden overgelegd (plus overige bewijsstukken als een geldig ID-bewijs en sofi-nummer). Tevens moet bij de aanvraag om bijzondere bijstand van "niet-cliënten" het vermogen worden vastgesteld. Er dient dan altijd een draagkrachtformulier te worden ingevuld.

De bijzondere kosten moeten worden aangetoond door overlegging van originele bewijsstukken. Men kan een voorlopige rekening (proforma nota) bij de aanvraag voegen. Betaling zal echter alleen geschieden aan de hand van de officiële nota. Bijstand dient in principe vooraf te worden

aangevraagd. De cliënt dient hiertoe (soms) declaratieformulieren in te vullen en in te leveren samen met eventuele nota's.

Draagkracht

Indien de aanvrager een inkomen heeft dat hoger is dan het minimumloon (ofwel de geldende bijstandsnorm), kan er bij bijzondere kosten vaak toch een vergoeding volgen. Een deel van het inkomen dat hoger ligt dan de geldende bijstandsnorm wordt dan bestempeld als "draagkracht" en zal in mindering worden gebracht op de verstrekking. Bij periodieke kosten wordt de draagkracht per maand verrekend en bij incidentele kosten wordt een jaardraagkracht vastgesteld.

De draagkrachtpercentages zijn in het verleden als volgt vastgesteld:

Hoogte van het inkomen	Draagkracht
Tot 110% van de geldende bijstandsnorm	Geen draagkracht.
Tussen 110 en 150% van de geldende bijstandsnorm	25% van het meerdere.
Meer dan 150% van de geldende bijstandsnorm	50% van het meerdere.

Bij woonkostentoeslagen en de bijdrage in de aflossingen van noodzakelijke leningen gelden de regels van de draagkracht niet. Het gehele bedrag hoger dan de bijstandsnorm wordt dan in mindering gebracht.

Tekortschietend besef

Een aanvraag voor bijzondere bijstand kan niet worden afgewezen op grond van de omstandigheden dat men geen voorliggende voorziening heeft benut. Hoogstens kan op grond van artikel 18, lid 2, WWB wegens tekortschietend besef van de verantwoordelijkheid van het bestaan, de uitkering tijdelijk geheel of gedeeltelijk worden geweigerd.

Voorliggende voorzieningen

Geen recht op bijstand bestaat, voor zover een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening die, gezien haar aard en doel wordt geacht voor belanghebbende toereikend en passend te zijn. Zo gaat huursubsidie altijd boven een woonkostentoeslag zoals de bijzondere bijstand die kent. Voor medische kosten zal altijd een verzoek bij de ziektekostenverzekeraar moeten worden ingediend. Op de medische kosten waarvoor de ziektekostenverzekeraars geen vergoeding verstrekken omdat deze volgens de voorliggende voorziening niet noodzakelijk zijn, zal in de regel ook de bijzondere bijstand niet van toepassing zijn. Wel de eigen bijdragen komen voor vergoeding in aanmerking. Zie ook de uitgebreide tekst bij "medische dienstverlening" verder in het handboek sociale zaken.

2.2 Directe levensbehoeften

Kleding

De normale aanschaf/vervanging van kleding behoort tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan en behoren uit de norm te worden voldaan. Bijzondere omstandigheden die aanleiding geven tot plotselinge vervanging van de garderobe kunnen wel aanleiding zijn tot bijstandsverlening, bijvoorbeeld brand. Per persoon is naast de gedragen kleding nog een extra set kleding nodig.

Extra kleding kan ook noodzakelijk zijn bij plotseling ernstige gewichtstoename of -afname, bijvoorbeeld door ziekte, of extra slijtage door incontinentie of handicap. Hierbij kan tevens sprake zijn van extra waskosten. De noodzaak dient te worden vastgesteld met een medisch advies.

De vergoedingen zijn gelijk aan die van de meest actuele Nibud-prijzengids.

Kleding Blijf-van-mijn-lijf-huis

Het komt regelmatig voor dat cliënten, die in het Blijf-van-mijn-lijf-huis zijn opgenomen een aanvraag indienen voor de aanschaf van kleding. Hiervoor zijn de volgende richtlijnen opgesteld:

- Een verklaring van Blijf dat men zonder kleding is aangekomen moet altijd aanwezig zijn. In de rapportage moet in ieder geval aandacht worden besteed aan de actie die ondernomen is om aan de kleding te komen, die nog is achtergelaten. Het alleen maar vermelden, dat het niet mogelijk is, is onvoldoende. Nagegaan moet worden of bijvoorbeeld door de inschakeling van familie of politie e.e.a. kan worden (terug) gekregen.
- De bijstand moet, omdat uit de norm in principe ook kleding moet kunnen worden gekocht, worden terug betaald. Omdat reservering vooraf meestal niet mogelijk is zal er sprake moeten zijn van reservering achteraf.
- De aanvraag moet met spoed door de consultant worden afgehandeld. Er wordt in principe geen voorschot verstrekt door de intaker.

Orthopedisch schoeisel

Voor orthopedische of speciale schoenen geldt als algemene regel dat wanneer de ziektekostenverzekeraar niets vergoedt er ook geen vergoeding mogelijk is via de gemeente. Indien de ziektekostenverzekeraar de noodzaak heeft vastgesteld en de kosten vergoedt, kan het mogelijk zijn dat de cliënt een eigen bijdrage moet betalen. Deze eigen bijdrage komt in dat geval wel voor bijzondere bijstand in aanmerking, rekening houdend met de kosten die men normaal voor aanschaf van een paar schoenen moet maken. Deze gebruikelijke kosten bedragen € 58,-- per paar (Nibud Prijzengids 2003/2004) en moeten in mindering worden gebracht op de eigen bijdrage. Per jaar kunnen twee paar worden aangeschaft.

Ook is bijstandsverlening mogelijk wanneer betrokkene als gevolg van twee ongelijke voeten genoodzaakt is in plaats van één paar steeds twee paar met verschillende maten aan te schaffen. In dat geval is een medisch advies noodzakelijk.

Overbruggingsuitkering

Een overbruggingsuitkering kan in de volgende situaties noodzakelijk zijn:

- grote terugval van het inkomen tot het bijstandsniveau.
- toeslag voormalig alleenstaande ouders.
- voor het eerst in de uitkering
- verlies portemonnee

Grote terugval van het inkomen tot het bijstandsniveau

Bij een plotselinge grote terugval in inkomen tot het bijstandsniveau, is het niet altijd mogelijk het uitgavenpatroon direct aan te passen. Indien het niet was te voorzien en het inkomen zakt met meer dan 25% dan is het mogelijk een overbruggingsuitkering te verstrekken. Deze overbruggingsuitkering wordt afgebouwd. Zo zal er gedurende 3 maanden een toeslag zijn van 75% van het verschil tussen het oude inkomen en het nieuwe inkomen (WWB-uitkering). Vervolgens wordt de toeslag gedurende de tweede periode van 3 maanden teruggebracht tot 50% en uiteindelijk nog eens drie maanden tegen 25% van het verschil. Het inkomen en de toeslag zullen overigens nooit meer kunnen bedragen dan 2x de van toepassing zijnde bijstandsnorm.

Bij belangrijke wijzigingen in de financiële situatie wordt de toeslag herberekend of beëindigd.

Indien de terugval van inkomen (deels) kan worden gecompenseerd door bijvoorbeeld huursubsidie, woonkostentoeslag of verhoging van de alimentatie, dan is de overbrugging niet (geheel) van toepassing.

Met de overbruggingstoeslag is aanvrager in de gelegenheid de hoge vaste lasten te verlagen. Dit betekent dat als er geen sprake is van vaste lasten of de vaste lasten passen bij het lagere inkomen er geen overbruggingsuitkering zal volgen.

Toeslag voormalige alleenstaande ouders

Indien er sprake is van een inkomensachteruitgang doordat het laatste in de bijstand begrepen kind de 18-jarige leeftijd bereikt, kan ingaande de eerste van het volgende kwartaal een overbruggingstoeslag worden verleend welke bij aanvang wordt bepaald op het verschil tussen de oude en de nieuwe situatie, volgens onderstaand model:

- norm oude situatie
bij: vakantietoeslag
Kinderbijslag (per maand)

A

- norm nieuwe situatie
bij: vakantietoeslag
Inkomen kind (bijv. WSF, arbeid, etc.)

B

Bij de berekening wordt uitgegaan van de situatie op 1e van het kwartaal volgende op het kwartaal van de laatst ontvangen kinderbijslag. Wordt het kind op 3 januari 18, dan uitgaan van 1 april; wordt het kind op 28 september 18, dan uitgaan van 1 oktober. Eventuele toekomstige wijzigingen worden niet meegenomen.

De overbruggingstoeslag is het verschil tussen A en B. Ter wille van de eenvoud van de uitvoering wordt de toeslag eenmalig vastgesteld en wordt geen rekening gehouden met tussentijdse wijzigingen, behoudens beëindiging van de uitkering.

Afbouw van de overbruggingstoeslag voormalig alleenstaande ouders vindt plaats met 25 % per kwartaal.

Voor het eerst in de uitkering

De periodieke bijstandsuitkering wordt maandelijks achteraf betaalbaar gesteld. Indien de eerste periode tot de uitbetaling niet is te overbruggen, omdat er geen reserve is en er sprake is van een gewijzigd betaalritme (betaling salaris in het begin van de maand, terwijl de daarop volgende uitkering achteraf wordt betaald), dan kan er een voorschot of overbruggingsuitkering "om niet" worden verstrekt.

Indien sprake is van een tekort schietend besef van verantwoordelijkheid wordt het voorschot betaald als lening en zal deze verrekend worden (bijvoorbeeld na detentie). Indien de overbruggingstoeslag als lening wordt verstrekt dient met de aanvraag een aflossingsregeling te worden afgesproken en vastgelegd.

De maximale bedragen hiervoor zijn per 1 januari 2004 voor een:

alleenstaande	€ 370,-- per maand
alleenstaande ouder	€ 525,-- per maand
echtpaar	€ 580,-- per maand

De geldlening als voorschot (artikel 52 WWB) in het geval dat het recht op uitkering nog niet definitief kan worden vastgesteld, wordt niet gezien als een overbruggingsuitkering, evenmin als de bijstandsuitkering, die in afwachting van de beslissing van een ander uitkeringsorgaan wordt verstrekt.

Verlies portemonnee

Door diefstal of verlies kan er een groot financieel probleem ontstaan indien men niet beschikt over een eigen reserve. Nadat er aangifte is gedaan bij de politie, kan er een overbruggingsvoorschot verleend worden die bedoeld is voor levensmiddelen tot het moment tot de eerstvolgende bijschrijving van de uitkering. Het bedrag kan niet meer zijn dan maximaal € 100,- per gezin en € 50,- voor een alleenstaande.

De overbruggingsuitkering dient te worden terugbetaald, dit zal direct met de aanvraag afgesproken en vastgelegd worden. Dit kan door middel van een terugbetalingsregeling of door inhouding op het vakantiegeld. Wel dient er te worden gekeken of er geen beslag ligt op de uitkering. In dat geval gaat het vakantiegeld nl. in zijn geheel naar de beslaglegger.

Voorschotten

Voorschotten op de uitkering kunnen slechts worden verstrekt indien de aanvraag om een periodieke uitkering nog in behandeling is (zie art. 52 WWB).

Er moet sprake zijn van directe financiële nood waardoor het niet mogelijk is te wachten op de beslissing op de aanvraag. Het aanvraagformulier moet ingeleverd zijn.

Zodra de uitkering is toegekend en maandelijks wordt overgemaakt, dan is het niet mogelijk om tussentijds voorschotten te verlenen.

Het voorschot wordt verrekend met de eerste betaling zodra het besluit over de uitkeringsrechten genomen is. Het voorschot heeft de vorm van een geldlening, waarvoor een akte van schuldbekentenis getekend moet worden.

Verwarmingskosten

Indien het medisch noodzakelijk is dat de woning extra verwarmd wordt in vergelijking met wat algemeen gebruikelijk is, kan er voor de meerkosten extra bijzondere bijstand worden verstrekt. Voor de vaststelling van de medische noodzaak dient een medisch advies te worden gevraagd.

In de Nibud prijzengids is inzake de stookkosten het gemiddeld gasverbruik van huishoudens weergegeven. Deze tabel dient als uitgangspunt bij het vaststellen van meerkosten.

Er zijn twee omstandigheden denkbaar waardoor er om medische redenen meer verwarmingskosten kunnen zijn:

1. De woning is vergroot en aangepast voor het gebruik of de montage van een verplaatsingsmiddel, zoals een rolstoel.
2. Er is sprake van een chronische ziekte, zoals reuma of een progressieve spierziekte, waardoor de woning warmer gestookt moet worden dan normaal.

Maaltijdvoorziening

Tafeltje-Dek-Je verzorgt voor een aantal mensen in Heemskerk de maaltijdvoorziening. De maaltijdvoorziening is bedoeld voor mensen, die niet meer zelf kunnen koken. Het feit dat men aan de voorziening kan deelnemen, wordt als voldoende indicatie ten aanzien van de noodzaak beschouwd.

Daarnaast is er een maaltijdvoorziening in de vorm van de Open Eettafel. Bij de Open Eettafel wordt een warme maaltijd opgediend in het restaurant van een Woon- en Zorgcentrum. Het doel is het bieden van gezelligheid en contacten met anderen. De Open Eettafel is bedoeld voor ouderen vanaf ongeveer 65 jaar, die niet goed in staat zijn hun warme maaltijd te verzorgen en het gezellig vinden er eens uit te zijn of samen te zijn.

Het feit dat men aan de voorziening kan deelnemen, wordt als voldoende indicatie ten aanzien van de noodzaak beschouwd.

Indien het noodzakelijk is dat gebruik gemaakt wordt van de diensten van Tafeltje-Dek-Je of de Open Eettafel kan bijzondere bijstand worden aangevraagd. De eventuele vergoeding vindt plaats onder aftrek van de kosten die gebruikelijk zijn. Voor de referentiebedragen wordt verwezen naar de tabel kosten van voeding in de Nibud prijzengids.

Tafeltje-Dek-Je wordt verzorgd vanuit Westerheem. De kosten van een warme maaltijd (2 gangen) bedragen € 6,10 per persoon. (Bedrag per 1 januari 2004). Hiervoor krijgt met een warme maaltijd en naar keuze een voorgerecht of een nagerecht. De bijdrage is niet inkomensafhankelijk.

De Open Eettafel wordt verzorgd vanuit de Sint Agnes en Westerheem. De kosten bedragen € 5,90 per persoon voor een drie-gangenmenu.

Naast Tafeltje-Dek-Je en de Open Eettafel worden er ook door andere maaltijdverstrekkers maaltijden aangeboden. Bij deze maaltijdverstrekkers wordt uitgegaan van de goedkoopst mogelijke oplossing. Indien de maaltijd duurder is dan die van Tafeltje-Dek-Je, wordt voor de berekening van de bijzondere bijstand uitgegaan van de prijs van Tafeltje-Dek-Je.

Jongertoeslagen

Toeslag voor jongeren van 18 tot 21 jaar

Jongeren tussen de 18 en 21 jaar die om welke reden dan ook geen ander inkomen hebben, kunnen een beroep doen op een bijstandsuitkering. Deze bijstand wordt verstrekt als algemene bijstand (de norm voor een 18-jarige).

De bijstand kan alleen worden verstrekt aan zelfstandig wonende jongeren. In een thuiswonende situatie kan er geen sprake zijn van hogere algemene bestaanskosten dan die waarin de basisnorm voorziet. Zelfstandige huisvesting is noodzakelijk als:

- de jongere al tenminste 12 maanden zelfstandig woont, of
- de jongere met een partner en/of kind een gezin vormt
- de beide ouders van de jongere zijn overleden of hun hoofdverblijf in het buitenland hebben, of
- de jongere op grond van de Wet op de Jeugdhulpverlening buiten het gezin van de ouders is geplaatst, of
- de relatie met de ouders ernstig is verstoord.

Als deze bijstandsnorm niet voldoende is voor de algemeen noodzakelijke bestaanskosten dan zal er een beroep op de ouders gedaan moeten worden om dit aan te vullen. Er kunnen twee redenen zijn, waardoor dat niet mogelijk is, te weten

1. de middelen van de ouders zijn niet toereikend of
2. het onderhoudsrecht jegens de ouders kan redelijkerwijs niet te gelde worden gemaakt.

Indien een beroep op de ouders niet mogelijk is, kan er een toeslag worden verstrekt in de vorm van aanvullende bijzondere bijstand.

Ad 1. De belanghebbende dient zelf aan te tonen dat zijn ouders niet voldoende middelen hebben om hun wettelijke onderhoudsplicht na te komen. De verstrekte gegevens worden getoetst aan de hand van de Tremanormen.

Ad 2. Als de ouders weigerachtig zijn om te betalen, als gevolg van ernstig verstoorde verhoudingen, dan dient dat door de belanghebbende te worden aangetoond. Bij de beoordeling van de situatie door de gemeente kunnen de gegevens van andere (hulpverlenende) instanties

een belangrijke rol spelen. Hierbij kan gedacht worden aan Riagg, GGD, Algemeen Maatschappelijk Werk etc.

Zo mogelijk worden de ouders gehoord door de gemeente, tenzij dit, gelet op alle omstandigheden, onwenselijk is. In principe wordt de verstrekte bijzondere bijstand op de onderhoudsplichtige ouder(s) verhaald op grond van artikel 61 WWB.

Ten aanzien van zelfstandige wonende jongeren geldt dat de aanvullende bijzondere bijstand wordt vastgesteld op het verschil tussen de bijstand (inclusief toeslagen en verlagingen) voor een 18-jarige en de norm voor een alleenstaande van 21 jaar en ouder.

Voor een alleenstaande ouder jonger dan 21 jaar wordt bij de bepaling van de hoogte van de toeslag aangesloten bij de bijstandsuitkering die geldt voor een alleenstaande ouder van 21 jaar en ouder. Dit, om te voorkomen dat een jonge alleenstaande ouder in financiële problemen raakt.

Bijstand aan jongeren van 18 tot 21 jaar, die in een inrichting verblijven

Op grond van artikel 13 WWB hebben 18 tot 21-jarigen geen recht op algemene bijstand (bijv. zak- en kleedgeld). In het algemeen zal van de ouders een bijdrage in de kosten van verblijf in de inrichting worden gevraagd. De criteria zijn gelijk aan die voor zelfstandig wonende jongeren, te weten:

- de middelen van de ouders zijn niet toereikend of
- het onderhoudsrecht jegens de ouders kan redelijkerwijs niet te gelde worden gemaakt.

Als op basis van deze afwegingen wordt geconcludeerd dat bijstandsverlening noodzakelijk is, gebeurt dat in de vorm van bijzondere bijstand. Er wordt voor de hoogte van het gedrag aangesloten bij de zak- en kleedgeldennormen voor personen in een inrichting, vanaf 21 jaar.

Bij verstrekking van bijzondere bijstand dienen de mogelijkheden tot verhaal onderzocht te worden.

Jongeren onder de 18 jaar

Jongeren onder de 18 jaar zijn op grond van artikel 13 WWB geheel uitgesloten van het recht op zowel algemene als bijzondere bijstand. Ook hier geldt dat daar met toepassing van artikel 16 WWB van kan worden afgeweken bij zeer dringende redenen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van de volgende aandachtspunten:

- de aanwezigheid van een acute noodsituatie
- een beroep op de ouderlijke onderhoudsplicht is niet mogelijk
- het ontbreken van elk alternatief
- niet verlenen van bijstand zou tot ernstige gevolgen voor de jongere leiden, met name voor diens gezondheid.

Het gaat hier veelal om jongeren onder de 18 jaar, die wegens ernstige conflicten het ouderlijk huis hebben verlaten. Bij de beoordeling van de situatie kunnen de gegevens van andere (hulpverlenende) instanties een belangrijke rol spelen. De periode van bijstandverstrekking dient zo kort mogelijk te zijn. Er moet naar worden gestreefd de betrokkene zo mogelijk onder de reguliere (gesubsidieerde) hulpverlening te brengen.

De hoogte van de bijzondere bijstand is afhankelijk van de individuele situatie, maar als uitgangspunt geldt, dat deze op dezelfde wijze wordt bepaald als bij jongeren vanaf 18 jaar.

Spaarnezicht

Een afzonderlijke regeling geldt ook voor in Pension Spaarnezicht te Haarlem verblijvende jongeren. Deze instelling biedt (kortdurende) opvang aan jongeren die niet meer thuis kunnen blijven en begeleidt hen naar een reguliere woonsituatie en eventueel naar werk en/of scholing. Volgens afspraak wordt de bijstand betaald door de gemeente waar de jongere vandaan komt. Daarbij wordt aangesloten op het zogenaamde Haarlemse model, waarbij de jongere een

aangepast zakgeldbedrag krijgt en de vaste lasten (pension- en waskosten en ziekenfondspremie) worden betaald.

Minderjarige asielzoekers

Alleenstaande minderjarige (ex)asielzoekers vallen tot hun 18e jaar onder de zorg van Stichting De Opbouw. Zodra ze 18 jaar worden, vervalt deze zorg en zijn zij aangewezen op bijstand. Veelal volgt deze groep nog algemeen vormend onderwijs.

In dat geval wordt, uit het oogpunt van gelijkheid met medestudenten, aangesloten bij de systematiek van de studiefinanciering. De norm voor levensonderhoud voor een uitwonende student is dan de norm.

Let wel: een jaar na het verkrijgen van de verblijfsstatus kan men aanspraak maken op studiefinanciering.

Pleegkinderen

Een pleegkind wordt in de WWB niet als kind aangemerkt en behoort daarom niet tot het gezin van de pleegouders, ook niet als het kind nog geen 18 jaar is. Doorgaans ontvangen pleegouders een bijdrage op grond van de Regeling vergoeding pleeggezinnen. Indien dit niet (meer) het geval is, kan het pleegkind aangewezen raken op bijstand omdat geen beroep kan worden gedaan op de pleegouders.

Volgens een uitspraak van de CRvB van 21 maart 2000 is het in een dergelijk geval redelijk om de bijstand vast te stellen op de hoogte van de bijdrage ingevolge de Regeling vergoeding pleeggezinnen, onder aftrek van de kinderbijslag die de pleegouders eventueel voor het pleegkind ontvangen.

Kinderen van gedetineerde ouder(s)

Gedetineerden hebben op grond van artikel 13, lid 1, sub a, WWB geen recht op bijstand. Een gedetineerde zal over het algemeen zijn onderhoudsplicht jegens zijn minderjarige kind niet kunnen nakomen. Als in het levensonderhoud van dat minderjarige kind niet kan worden voorzien, kan in individuele situaties ten behoeve van dat kind algemene bijstand worden verleend onder toepassing van artikel 16 WWB. Criteria bij die afweging zijn: de persoonlijke (thuis)situatie, al dan niet plaatsing in een pleeggezin en de leeftijd van het kind.

De hoogte van de bijstand dient aan de feitelijke situatie te worden aangepast.

2.3 Voorzieningen voor wonen

Kosten woninginrichting en/of huisraad

Algemeen:

De algemeen noodzakelijke kosten van bestaan dienen in beginsel te worden bestreden uit eigen middelen (inkomen en vermogen). Dit geldt ook voor de aanschaf, vervanging of reparatie van noodzakelijke gebruiksgoederen met een duurzaam karakter, zoals een wasmachine, meubels, inrichtingskosten, babyuitzet.

Indien de belanghebbende tenminste beschikt over een inkomen op het niveau van het sociaal minimum, dus ook indien men een algemene bijstandsuitkering ontvangt, wordt in principe voldoende ruimte in het inkomen aanwezig geacht om hiervoor te reserveren.

Personen, die voor de eerste keer een woning moeten inrichten, dienen de inrichtingskosten altijd uit het norminkomen te voldoen. Er wordt vanuit gegaan, dat bijv. jongeren voldoende tijd hebben gehad om hiervoor te reserveren.

Voorliggende voorzieningen:

In de kosten van aanschaf of vervanging van duurzame gebruiksgoederen dient men doorgaans zelf te voorzien, aangezien men geacht wordt voor dergelijke kosten te reserveren of een

betalingsregeling te treffen. Gespreide betaling achteraf dient in principe plaats te vinden via een lening bij een bank. Aangezien financiering door middel van een lening bij duurzame gebruiksgoederen zeer gebruikelijk is, zal de bijstandverlening een aanvullende rol moeten blijven spelen, ook al is er sprake van door bijzondere omstandigheden veroorzaakte extra noodzakelijke uitgaven. Als een voorliggende voorziening benut kan worden, dient hiervan gebruik gemaakt te worden. Slechts indien een lening bij een (Krediet) bank niet mogelijk is kan een beroep worden gedaan op de WWB (artikel 51 WWB).

Voor de kosten van noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen kan bijzondere bijstand worden verleend in de vorm van:

- een geldlening
- borgtocht
- een bedrag om niet

Verwijzing Kredietbank Noord-West te Alkmaar of commerciële bank.

Bijstandaanvragen voor bovengenoemde kosten dan wel aanvragen om geldleningen dienen in beginsel te worden doorverwezen naar de Kredietbank of naar een commerciële bank (bij een niet-uitkeringsgerechtigde). Verwijzing hoeft niet plaats te vinden indien vooraf duidelijk is dat de Kredietbank geen lening zal verstrekken (zonder een borgstelling)

Borgstelling/geldlening voor duurzame gebruiksgoederen

Alvorens de gemeente zelf tot een geldlening overgaat, dient vast te staan dat de belanghebbende de benodigde geldlening niet kan verkrijgen via de normale kredietverlenende instanties. Artikel 51 WWB biedt de mogelijkheid om bijzondere bijstand te verlenen in de vorm van een borgstelling. Voor het verlenen van een borgstelling kan slechts aanleiding zijn wanneer is komen vast te staan dat zonder tussenkomst van de gemeente als borg, de lening door de kredietverlenende instantie niet zal worden verstrekt.

Onder borgstelling wordt verstaan het sluiten van een overeenkomst tussen de gemeente en de bank, waarbij de gemeente zich verbindt de aflossingen en bijkomende kosten van de Kredietbank van een belanghebbende te voldoen, wanneer laatstgenoemde in gebreke blijft. De borgstelling wordt verleend op basis van bijzondere bijstand. Indien een beroep wordt gedaan op de borgstelling vordert de gemeente de verstrekte bijzondere bijstand terug van belanghebbende.

Geldlening door de gemeente

Indien er geen gebruik kan worden gemaakt van een geldlening bij kredietverlenende instanties kan er bijzondere bijstand in de vorm van een geldlening worden verstrekt. Indien de Kredietbank Noord-West niet in een lening kan voorzien dan dient dit aantoonbaar gemaakt te worden middels een brief van de Kredietbank, waarin de reden van afwijzing vermeld staat.

Indien de kosten/uitgaven niet voorzienbaar zijn geweest, de mogelijkheden om te reserveren door bijzondere omstandigheden niet aanwezig waren en de aanschaf van een duurzaam gebruiksgoed toch noodzakelijk wordt geacht, kan bijzondere bijstand worden verleend in de vorm van een geldlening.

Duurzame gebruiksgoederen in de vorm van om-niet

In zeer uitzonderlijke situaties kan van het bovenstaande worden afgeweken en op grond van zeer bijzondere omstandigheden kan bijstand om niet worden verstrekt. Bij schuldhulpverleningstrajecten komt het wel voor dat bijstand voor duurzame gebruiksgoederen, die als lening is verstrekt, op een later moment wordt omgezet in bijstand om niet. De bijstand wordt in dergelijke gevallen in eerste instantie in de vorm van een lening verstrekt.

Borgstelling of geldlening

De gemeente dient bij het verstrekken van bijzondere bijstand in de vorm van een borgstelling of een geldlening te onderzoeken:

- of de aanschaf van het goed noodzakelijk is
- de hoogte van het benodigde bedrag
- de voorzienbaarheid van de uitgave
- de reserveringsmogelijkheden
- de mogelijkheid van een lening bij de Kredietbank Noord-West
- de mogelijkheid van een lening bij een commerciële bank
- het betoonde besef van verantwoordelijkheid voor de eigen bestaansvoorziening

Hoogte lening

Bedragen voor een complete sobere inrichting:

- - alleenstaande (kamerbewoning) € 1.730,--
- - alleenstaande (zelfstandig gehuisvest) € 3.100,--
- - gezin van twee personen € 4.650,--
- - plus voor elk volgend gezinslid € 520,--

Bovenstaande bedragen zijn IJmondiaal afgestemd. De bedragen zijn afkomstig uit de Remigratieregeling Surinamers, welke periodiek zijn geïndexeerd.

Bij een gedeeltelijke inrichting kunnen de bedragen van de Nibud prijzengids gehanteerd worden. Bij het verstrekken van een lening of borgstelling dient door de belanghebbende een akte van schuldbekentenis te worden opgemaakt.

Looptijd geldlening bij de gemeente

De looptijd van een lening is in beginsel 36 maanden. In de situatie dat men heeft nagelaten geheel of gedeeltelijk te reserveren of een niet-noodzakelijke lening ergens anders heeft afgesloten, kan – afhankelijk van de mate van het ongenoegzaam betoonde besef van verantwoordelijkheid – de aflossingsperiode worden verlengd en/of kan het eigen aandeel in de aflossingskosten worden verhoogd tot 10% (i.p.v. de gebruikelijke 5%) van de bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag.

Na drie of in het laatstgenoemde geval vier jaar regelmatige en volledige aflossing wordt onderzocht of het restant van de lening buiten invordering kan worden gesteld. Nadere regels hiervoor zijn vastgelegd in de Beleidsregels Terugvordering WWB.

Looptijd borgstelling via de Kredietbank Noord-West

De belanghebbende tekent een contract bij de Kredietbank en machtigt tevens de Kredietbank om de maandelijkse aflossing middels een inhouding op de uitkering te laten verlopen. De looptijd bij de Kredietbank is veelal op 36 maanden vastgesteld.

Aflossing

De hoogte van de aflossingsbedragen wordt voor personen met een inkomen ter hoogte van de bijstandsnorm (ongeacht de samenstelling van dit inkomen) vastgesteld op tenminste 5% van de som van de van toepassing zijnde bijstandsnorm, inclusief toeslag en vakantiegeld.

Het surplus van het inkomen boven de bijstandsnorm wordt in z'n geheel aangewend. De totaal door de belanghebbende te betalen bedragen worden zo vastgesteld dat hij ten minste blijft beschikken over de beslagvrije voet.

Indien het aflossingsbedrag van de lening bij de Kredietbank hoger is dan de maximale aflossingscapaciteit kan er gedurende de aflossingsperiode voor het meerdere bijzondere bijstand worden verleend.

Premies op grond van het premiebeleid en arbeidskostenvergoeding worden niet als inkomen aangemerkt en derhalve niet meegerekend.

Samenloop

Bij een samenloop van (noodzakelijke) leningen geldt de volgende werkwijze:
Opname van de oude lening in de nieuwe lening bezien; hiertoe overleggen met de bank; ook de nieuwe lening uitzetten op 36 maanden met volledige toeslag voor de aflossing.

Met leningen waarvoor de gemeente geen borg heeft gestaan of die de gemeente zelf niet kon verstrekken, wordt in beginsel geen rekening gehouden. De noodzaak van die leningen staat immers niet vast.

Verhuiskosten

De kosten van een medisch of sociaal geïndiceerde verhuizing behoren in beginsel tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan waarvoor, behoudens bijzondere omstandigheden, geen afzonderlijke bijstand wordt verstrekt. Men wordt geacht voor dergelijke kosten te reserveren dan wel een betalingsregeling te treffen.

Wanneer er sprake is van bijzondere omstandigheden en onvoorzienbare situaties, waardoor reservering niet mogelijk was, kan bijzondere bijstand worden verleend.

Voorliggende voorzieningen:

Met betrekking tot medisch noodzakelijke verhuizingen geldt de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) als voorliggende voorziening. Het moet dan wel gaan om een situatie waarin de belanghebbende aangeeft dat hij door ergonomische belemmeringen niet meer in de woning kan wonen. De Wvg onderzoekt eerst of de woning aangepast kan worden, waardoor de ergonomische belemmeringen opgeheven kunnen worden.

Noodzakelijke verhuizing:

Indien sprake is van een niet-voorzienbare noodzakelijke verhuizing, de mogelijkheid om te reserveren door bijzondere omstandigheden ontbroken heeft en de mogelijkheid van een lening bij een (Krediet) bank eveneens niet aanwezig is, kan bijzondere bijstand in deze kosten worden verstrekt.

Van een noodzakelijke verhuizing is sprake indien daaraan een medische of sociale indicatie ten grondslag ligt. Een medische noodzaak kan worden vastgesteld door het vragen van een medisch advies.

Een eventuele sociale noodzaak dient te worden vastgesteld na onderzoek door de bijstandconsulent. Bij sociale omstandigheden kan o.a. worden gedacht aan de volgende situaties:

- na scheiding verhuist belanghebbende naar een andere woning;
- er is sprake van een onhoudbare woonsituatie.

De consulent kan ondersteunende informatie aanvragen bij bijvoorbeeld RIAGG of Algemeen Maatschappelijk Werk.

Te vergoeden kosten

Bijzondere bijstand vergoedt de goedkoopst toereikende oplossing. Waar men de gelegenheid heeft om de verhuizing zelf te regelen (bijv. door inschakeling van familie of kennissen) kan mogelijk worden volstaan met de huur van een busje.

Soms zal de inschakeling van een verhuisbedrijf nodig zijn. Eén en ander dient naar omstandigheden te worden beoordeeld.

Verhuizing naar een andere gemeente: algemeen uitgangspunt is dat de vertrekgemeente de noodzakelijke verhuiskosten vergoedt en de nieuwe gemeente de inrichtingskosten beoordeelt.

Dubbele huur

Bij noodzakelijke verhuizing is veelal sprake van een periode waarin voor twee woningen woonlasten verschuldigd zijn. Deze periode dient zo kort mogelijk te worden gehouden. Soms heeft men echter te maken met opzegtermijnen en met een periode om de verhuizing te regelen. Een acceptabele periode om de nieuwe woning te betrekken is maximaal 3 weken. Voor de overlappende periode kan bijzondere bijstand worden verstrekt voor de huur (incl. administratiekosten) van de nieuwe woning.

Waarborgsom

Indien door de verhuurder een waarborgsom wordt gevraagd, kan hiervoor een geldlening worden verstrekt (art. 48, lid 2, sub c, WWB). Bij nette bewoning krijgt betrokkene de waarborgsom immers weer terug. Bij de verstrekking van de geldlening dient altijd een aflossingsbedrag te worden afgesproken en te worden vastgelegd en dient een akte van schuldbekentenis te worden opgemaakt.

Woonkostentoeslagen

Huurwoningen

Huursubsidie is bedoeld als bijdrage in de huurlasten voor die mensen die dit het meeste nodig hebben. Om voor huursubsidie in aanmerking te komen, moet voldaan worden aan enkele voorwaarden.

Deze voorwaarden betreffen:

- grootte van de huishouding en inkomen;
- vermogen;
- huur;
- inschrijving gemeente.

Een huursubsidiejaar loopt van 1 juli tot 1 juli van het volgende jaar.

Er kan elke maand huursubsidie worden aangevraagd. De huursubsidie gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de aanvraag om huursubsidie heeft plaatsgevonden.

Woonkostentoeslag

Bij een huur tussen € 191,61 en € 597,54 (bedragen 2004/2005) bestaat er in beginsel recht op huursubsidie indien men voldoet aan de overige voorwaarden.

Bij de duurdere subsidiabele woningen blijft een groter deel van de woonkosten ten laste van de huurder.

Indien (nog) geen of onvoldoende aanspraak op huursubsidie / vangnetregeling bestaat, kan via de bijzondere bijstand een tijdelijke woonkostentoeslag worden verstrekt. In sommige situaties is er namelijk nog geen recht op huursubsidie of is er sprake van een lager bedrag. Dit doet zich vooral voor als het inkomen is gedaald en de huursubsidie toetst nog aan het oude (hogere) inkomen. Ook kan het zijn dat de huursubsidieaanvraag buiten schuld van belanghebbende te laat werd ingediend. Als men door eigen toedoen geen huursubsidie ontvangt, zal de aanvraag in beginsel moeten worden afgewezen wegens geen gebruik maken van de voorliggende voorziening.

Voor jongeren tot 23 jaar is de huurgrens € 325,91 (bedrag 2004/2005). Indien de huur hoger is kan dus geen toeslag worden vertrekt. In uitzonderingsgevallen kan hiervan wegens dringende redenen worden afgeweken (bijv. alleenstaande ouder van wie niet kan worden gevegd dat ze terugkeert naar het ouderlijk huis).

Let wel: kamerbewoners, studerenden, personen met een voorwaardelijke verblijfsvergunning en dak- en thuislozen kunnen geen woonkostentoeslag krijgen.

Voorliggende voorzieningen

Ten aanzien van de woonkostentoeslag zijn de Huursubsidiewet en de Vangnetregeling Huursubsidie voorliggende voorzieningen.

Vangnetregeling

Vanaf 1 juli 1998 is de Vangnetregeling huursubsidie in werking getreden. De Vangnetregeling is bedoeld voor die gevallen, waarbij het gezamenlijk inkomen van de huurder én medebewoners voor het einde van het huursubsidietijdvak aanmerkelijk lager is geworden dan het rekeninkomen (het inkomen van het vorig belastingjaar op basis waarvan de huursubsidie is berekend). Zodra het rekeninkomen in verband met vertrek van één van de medebewoners aanmerkelijk wijzigt, kan door de huurder een beroep worden gedaan op de Vangnetregeling. De ingangsdatum van de bijdrage op grond van de Vangnetregeling gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de inkomensdaling plaatsvond.

Kosten eigen woning

In de WWB vallen woonschepen en woonboten ook onder het begrip "woning". Woningeigenaren komen niet in aanmerking voor huursubsidie. Als de woonlasten liggen tussen de grenzen van de huursubsidie, kan een woonkostentoeslag worden verstrekt. Deze toeslag is doorlopend en wordt jaarlijks in juli opnieuw berekend. Tot de woonlasten worden gerekend:

- de hypotheekrente (geen aflossing);
- eigenaars deel onroerend zaakbelasting (OZB);
- premie brand- en opstalverzekering;
- waterschapslasten;
- erfpachtscanon;
- rioolrecht;
- groot onderhoud (voor- /naoorlogs);
- onderhoud centrale verwarming.

De bedragen voor groot onderhoud en onderhoud centrale verwarming staan opgenomen in het Sociaal Info.

Eventuele premies of subsidies op de woning worden afgetrokken.

De woonkostentoeslag wordt bij meervermogen verstrekt in de vorm van krediethypotheek.

Hoge huren

Bewoont men een woning met woonkosten (huur of lasten eigen woning) boven de huursubsidiegrens, dan dient de belanghebbende een goedkopere woning te zoeken (behoudens individuele omstandigheden).

Uitgangspunt is dat dan voor maximaal één jaar een woonkostentoeslag kan worden verleend. Als men alles heeft gedaan om andere woonruimte te krijgen, doch dat is buiten de schuld van belanghebbende niet gelukt, kan verlenging van deze termijn worden overwogen.

Berekening toeslag

De woonkostentoeslag wordt volledig volgens de systematiek van de huursubsidie berekend. Eventuele inkomsten boven de toepasselijke bijstand worden volledig op de berekende toeslag in mindering gebracht (draagkracht 100%).

Te overleggen bewijsstukken

De huurspecificatie en de toe- of afwijzing van de huursubsidie.

Bij eigen woning: overzicht hypotheekrente, van de te betalen premies en aanslagen en van eventueel ontvangen subsidies.

Alarmeringssysteem

Het kan nodig zijn, dat belanghebbende om medische redenen wordt aangesloten op een alarmeringssysteem. In Heemskerk wordt dit verzorgd door Balie ZeS. De beoordeling door Balie ZeS aangaande de noodzaak wordt als voldoende indicatie beschouwd.

De eigen bijdrage komt voor vergoeding via de bijzondere bijstand in aanmerking. Vergoeding van overige vormen van alarmering hangt af van de indicatie. Ook hier geldt als uitgangspunt dat bijzondere bijstand kan worden verleend voor de goedkoopste adequate voorziening.

Als alarmering om strikt medische redenen noodzakelijk is, vallen de kosten onder de Ziekenfondsverzekering.

2.4 Voorzieningen voor opvang

Pension of hotel

Het kan voorkomen, dat iemand door plotselinge onvoorziene omstandigheden geen onderdak heeft en letterlijk op straat staat. Bijvoorbeeld bij brand of als terugkeer naar de woning niet mogelijk is wegens bovenmatige agressie. Veelal lukt het dan om tijdelijk inwoning te vinden bij familie of andere bekenden. Als dat niet mogelijk is, kan het soms nodig zijn dat men voor een aantal dagen in een pension of hotel wordt ondergebracht. Bij de beoordeling van de noodzaak speelt naast de eigen middelen en mogelijkheden de gezinssituatie een rol. Een alleenstaande zal sneller onderdak op een kamer kunnen vinden dan een gezin (met kinderen).

Voorwaarden

Het verblijf in pension of hotel dient zo kort mogelijk te duren. Men dient met spoed stappen te ondernemen om vervangende woonruimte te vinden.

De kosten

Aan verblijf in pension of hotel zijn extra woonkosten verbonden. Hiervoor kan, als geen adequate huisvesting voorhanden is, bijzonder bijstand worden verleend. Uitgangspunt is de normale toepasselijke bijstandsnorm. Hiervan ontvangt men zelf een bedrag ter hoogte van het zak- en kleedgeld bij verblijf in een inrichting.

Het resterende deel wordt beschouwd als bijdrage in de kosten. Meestal zal dat niet toereikend zijn en kan voor de meerkosten bijzondere bijstand worden verleend. Eigen inkomsten worden volledig verrekend.

Kinderopvang

Gesubsidieerde kinderopvang

Er bestaan verschillende vormen van kinderopvang: kinderdagverblijven, gastouderopvang en buitenschoolse opvang. Voor de gesubsidieerde kinderopvang is men een eigen bijdrage verschuldigd. Onder bepaalde omstandigheden kan men bijzondere bijstand krijgen voor deze eigen bijdrage. Dat zal o.a. het geval zijn als:

- men een inkomen rond het minimum heeft en kinderopvang is nodig om te blijven werken;
- scholing, opleiding of werkervaring nodig is om de kansen op werk te vergroten;
- kinderopvang om medische redenen nodig is;
- de sociale omstandigheden (bv. problemen in het gezin) kinderopvang noodzakelijk maken;
- er geen vergoeding mogelijk is vanuit de Wet kinderopvang.

Particuliere opvang

Als er op de gesubsidieerde kinderopvang (nog) geen plaats is, kan tijdelijk van particuliere of commerciële opvang gebruik worden gemaakt. Via de bijzondere bijstand kunnen deze kosten worden vergoed. Zodra er plaats is op de gesubsidieerde opvang dient het kind daar te worden geplaatst. De belanghebbende dient zich dus wel op de wachtlijst te laten zetten.

Ook kan het voorkomen, dat men de kinderopvang niet via de gesubsidieerde opvang wil regelen, maar via bijvoorbeeld een familielid of een buurvrouw. De bijstand wordt in dat geval op dezelfde wijze behandeld als bij de hierboven beschreven particuliere opvang. Men hoeft zich dan echter niet op een wachtlijst voor de gesubsidieerde kinderopvang te laten plaatsen.

Voor de vaststelling van de hoogte van de kosten van de particuliere opvang is aansluiting gezocht bij de tarieven van het Gastouderbureau (GOB), namelijk (in 2004):

- 1 kind	€ 3,20 per uur
- 2 kinderen	€ 5,90 per uur
- 3 kinderen	€ 8,60 per uur

Overblijfkosten op school

De kosten van het overblijven van een kind op school worden aangemerkt als bijzondere noodzakelijke kosten. Na overleg van de nota kan hiervoor bijzondere bijstand worden verstrekt.

Nieuwkomers

Voor nieuwkomers en klanten van afdeling Sociale Zaken, die een cursus (veelal de cursus Nederlandse Taal 1/2) volgen aan het NOVA-college is de kinderopvang voor 0 tot 4-jarigen geregeld via kinderopvang Jasmin. Dit betreft een samenwerking tussen de gemeente Beverwijk en Heemskerk op 50-50-basis. De klant is geen eigen bijdrage verschuldigd.

Wet basisvoorziening kinderopvang

Per 1 januari 2005 wordt een nieuwe wet van kracht, de Wet basisvoorziening kinderopvang. Deze nieuwe wet verandert het systeem van kinderopvang. Het huidige systeem van aanbodfinanciering en de daarbij gecreëerde bedrijfs-, subsidie-, en particuliere plaatsen wordt vervangen door één van vraagfinanciering. Hierbij krijgen de ouders de middelen zelf in handen. Er komt een tripartiete kostendeling. Werkgevers betalen een vaste bijdrage. Ouders betalen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage en de overheid vult de rest aan. Voor een specifieke doelgroep die geen werkgevers hebben, zoals uitkeringsgerechtigden WWB, Wik, Anw, loaw, loaz in reïntegratietrajecten, herintreders met een trajectplan, nieuwkomers met een inburgeringstraject, en mensen met een sociale-medische indicatie is de gemeente verantwoordelijk voor het financiële ontbrekende werkgeversdeel. Voor WW'-ers en arbeidsgehandicapten is het UWV verantwoordelijk voor de financiering van de kinderopvang.

Peuterspeelzaal

Scholen worden steeds vaker geconfronteerd met allochtone en autochtone "risico"-leerlingen die bij hun entree in het basisonderwijs te kampen hebben met een grote taalachterstand. Het betreft in veel gevallen een achterstand van gemiddeld twee jaar, die gedurende de latere schoolloopbaan amper wordt ingelopen. Dit kan zijn doorwerking hebben op de gehele verdere ontwikkeling van de betrokkenen. Uit minima-onderzoeken is gebleken dat zij op latere leeftijd veelal de nieuwe minimapopulatie vormen. Het is dus van belang dat deze kinderen op jonge leeftijd een voorschoolse voorziening als de peuterspeelzaal bezoeken, omdat dit de Nederlandse taalontwikkeling stimuleert en de onderwijsachterstand verkleint. Daarnaast leren kinderen allerlei vaardigheden waardoor ze makkelijker instromen op de basisschool. Het gaat niet alleen om taalstimulering maar ook om sociale vaardigheden, het leren delen en spelen met elkaar en het wennen aan een ritme. De peuterspeelzaal wordt dan ook gezien als een belangrijke algemene basisvoorziening, waar iedereen gebruik van moet kunnen maken. De ouderbijdrage vormt voor een aantal kansarme gezinnen een (te hoge) financiële drempel.

De ouderbijdrage voor ouders met kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar, die onvoldoende financiële draagkracht hebben, wordt via de bijzondere bijstand te vergoeden. Het betreft hier een vergoeding voor maximaal 2 dagdelen per week.

2.5 Kosten maatschappelijke zorg

Telefoonkosten

De kosten van aansluiting en abonnement van een telefoon worden onder normale omstandigheden gerekend tot de algemene bestaanskosten. Dat wil zeggen dat deze kosten voor eigen rekening blijven. Dit geldt ook voor de aanschaf- en aansluitkosten.

Bijzondere bijstandsverlening is mogelijk wanneer één van de volgende situaties zich voordoet:

- Er is sprake van levensbedreigende omstandigheden waardoor het hebben van een telefoon vereist is. Er dient dan sprake te zijn van een medische indicatie. In dit geval worden de eventuele aansluitkosten en de abonnementskosten vergoed.
- Belanghebbende is een alleenstaande oudere, voor wie het hebben van een telefoon een hulpmiddel is bij het doorbreken van sociaal isolement. In dat geval worden de abonnementskosten vergoed. Hier is een beoordeling van de sociale omstandigheden door bijvoorbeeld RIAGG nodig.

Vervoerskosten

Vervoerskosten behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van bestaan, waarin een belanghebbende in principe zelf dient te voorzien. Er kunnen zich echter omstandigheden voordoen waardoor er sprake is van noodzakelijke meerkosten.

Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg)

Als men ten gevolge van ergonomische belemmeringen voor het "leven van alledag" geen gebruik kan maken van het openbaar vervoer, kan men een Wvg-vervoersvoorziening aanvragen (veelal pas OV-Taxi Zuid-Kennemerland/IJmond). Een medische keuring om dit vast te stellen is regel. Bijzondere bijstand is in deze gevallen niet aan de orde.

Vervoer naar en van ziekenhuis

Deze kosten worden vergoed door de zorgverzekeraar. Voor rekening van belanghebbende blijft een eigen gemaximeerde bijdrage.

Heeft men dat maximum bereikt, dan verstrekt de zorgverzekeraar een vrijwaringsbewijs en vergoedt de meerkosten. Onder overlegging van dit bewijs of van de vervoersbonnen (als het maximum niet is bereikt) kan men voor de eigen bijdrage bijzondere bijstand aanvragen.

De vervoerskosten, die door de zorgverzekeraar worden vergoed, zijn per 1 juni 2004 behoorlijk beperkt. Alleen de volgende groepen hebben nog recht op vergoeding van vervoerskosten:

- Nierdialysepatiënten
- chemo- of radiotherapiepatiënten
- rolstoelgebruikers
- visueel gehandicapten

Bezoeken aan gezinslid in inrichting of detentie

Voor het bezoeken van gezinsleden en in sommige gevallen andere naaste familieleden die buiten de gemeente in een inrichting (bijv. ziekenhuis of verpleeginrichting) verblijven, kan bijzondere bijstand worden verleend. Dat geldt ook als een gezinslid gedetineerd is.

De hoogte van de bijzondere bijstand is gebaseerd op de kosten van openbaar vervoer (ook indien met bijv. met de auto of met de fiets reist), bij een frequentie van maximaal tweemaal per maand. Van dit maximum kan worden afgeweken als daartoe zeer dringende redenen aanwezig zijn.

De volgende bewijsstukken dienen te worden overlegd: verklaring van inrichting of justitie en vervoersbewijzen.

Voor reiskosten voor bezoeken van familie in detentie in het buitenland wordt geen bijstand verleend.

Vervoerskosten scholing

Als WWB-cliënten een scholing dienen te volgen, en voor hun opleiding zijn aangewezen op een school/instituut buiten de gemeente Heemskerk, kunnen zij bijzondere bijstand aanvragen voor de vervoerskosten.

De vergoeding wordt gebaseerd op de goedkoopste kosten van openbaar vervoer, ook indien men op de fiets of met de auto naar de scholing gaat. De kosten worden vergoed uit het werkdeel WWB.

2.6 Kosten financiële transacties

Particuliere ziektekostenverzekering

Mensen met een uitkering of inkomen zijn doorgaans verplicht verzekerd. Soms is dat echter niet het geval, zoals bijvoorbeeld bij:

- sommige mensen boven de 65 jaar;
- zelfstandigen;
- gescheiden vrouwen met alimentatie boven bijstandsniveau.

Deze mensen dienen een particuliere ziektekostenverzekering af te sluiten.

Een deel van de premie van een standaardpakketpolis (inclusief de zgn. wettelijke bijdragen) komt voor vergoeding via de bijzondere bijstand in aanmerking. Voor eigen rekening blijft dat deel van de premie dat bij verplicht verzekerden ook voor eigen rekening blijft, zoals de nominale premie en de aanvullende premies.

Ook voor het eigen risico dat bij sommige vergoedingen uit de particuliere verzekering in rekening wordt gebracht, kan bijstand worden verleend.

Aan zelfstandigen, die een Bbz-uitkering ontvangen, kan naast de premie voor de ziektekostenverzekering ook bijzondere bijstand worden verleend voor de premie van een eerder afgesloten arbeidsongeschiktheidsverzekering.

Kosten rechtsbijstand

Soms is het nodig dat men een advocaat inschakelt, of het Bureau voor Rechtshulp. Hieraan zijn kosten verbonden. Op grond van de Wet op de rechtsbijstand kan men om toevoeging van een advocaat vragen. Dat wordt beoordeeld door de Raad voor Rechtsbijstand. Als dat verzoek om toevoeging wordt gehonoreerd, is men een eigen bijdrage verschuldigd, die inkomensafhankelijk is. Daar kunnen nog andere kosten bijkomen, zoals administratiekosten en griffiekosten.

Als toevoeging plaatsvindt, wordt aangenomen dat de te voeren procedure noodzakelijk is. In dat geval kunnen de eigen bijdrage en de bijkomende kosten voor bijzondere bijstand in aanmerking komen. Hierbij dienen de betalingsbewijzen en een brief van de advocaat overlegd te worden.

Kosten van rechtshulp waarvoor bijstand is verleend, en die vervolgens via de gerechtelijke procedure aan de belanghebbende worden vergoed, dienen aan de gemeente te worden terugbetaald.

Kosten, die samenhangen met een veroordeling van de belanghebbende in de proceskosten van de tegenpartij, komen niet voor bijstandsverlening in aanmerking.

2.7 Kosten medische dienstverlening

Algemeen

Kosten van medische dienstverlening komen in beginsel voor rekening van de zorgverzekeraar. Vergoedt de zorgverzekeraar de kosten niet, dan is in het algemeen een vergoeding via de bijzondere bijstand ook niet mogelijk. Een uitzondering hierop is de situatie dat het wel om noodzakelijke kosten gaat, maar de voorziening om budgettaire redenen buiten het pakket van de verzekering is gehouden. Dat dient dus uit de stukken of uit verkregen informatie te blijken. Over de vraag of een voorziening noodzakelijk is, wordt te allen tijde medisch advies ingewonnen.

Aan bijstandsgerechtigden wordt geadviseerd aanvullende verzekeringen af te sluiten voor tandartskosten en voor die kosten niet in het basispakket zitten. Bij Zilveren Kruis/Achmea zijn dit respectievelijk de BasisZilverTandartsPolis (BZTP) en het VoordeelZilverPakket (VZP).

Bij de vaststelling van de hoogte van de bijzondere bijstand wordt met de verstrekkingen uit deze aanvullende verzekeringen rekening gehouden, ook als men ze niet heeft afgesloten.

Indien een cliënt een ziektekostenverzekering heeft afgesloten bij een ziektekostenverzekeraar dan het Zilveren Kruis, dan kan hij/zij niet verplicht worden een verzekering af te sluiten bij het Zilveren Kruis. Bij de vaststelling van de hoogte van de bijzondere bijstand wordt wel rekening gehouden met vergelijkbare aanvullende verzekeringen bij het Zilveren Kruis.

Ook indien men zich slechts gedeeltelijk heeft bijverzekerd is in principe sprake van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan. Dit zal echter middels een individuele afweging moeten komen vast te staan, waarbij een afweging dient plaats te vinden van de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden waarin de belanghebbende verkeert. In de praktijk zal het niet voldoende bijverzekerd zijn meestal verwijtbaar zijn.

Dekking door de BZTP en het VZP geeft in het algemeen de noodzaak van de voorziening aan; eigen bijdragen voor deze kosten komen in aanmerking voor bijzondere bijstand. Voor de overige kosten moet de noodzaak middels een medisch advies worden vastgesteld, tenzij er al een verwijzing van een medisch specialist is (geen huisarts). Een uitzondering vormen de kosten van psychotherapie en van alternatieve geneeswijzen.

Op dit moment is een onderzoek gaande naar mogelijke invoering van collectieve aanvullende ziektekostenverzekering (zie paragraaf 4.5). De streefdatum van invoering is 1 januari 2005. Bij de bepaling van de hoogte van de bijzondere bijstand voor medische kosten in aansluiting gezocht bij de collectieve ziektekostenverzekering.

Geneesmiddelen

Voor geneesmiddelen (inclusief homeopathische medicijnen) geldt het algemene uitgangspunt dat deze niet via de bijzondere bijstand worden vergoed.

Hierop kan een uitzondering worden gemaakt, als:

- a. belanghebbende bijzondere baat heeft bij een geneesmiddel dat niet in het pakket zit en
- b. er geen alternatief is dat wel door de zorgverzekeraar wordt vergoed.

Medisch advies moet hierover uitsluitel geven.

Voor zogenaamde zelfmedicatie, zoals bij apotheker en drogist verkrijgbare hoestdrank, paracetamol, vitamines, voedingssupplementen e.d., wordt geen bijstand verstrekt. Deze kosten worden beschouwd als algemene bestaanskosten vergelijkbaar met de kosten van gezonde voeding, waarvan wordt verondersteld dat deze uit het eigen inkomen kunnen worden bekostigd.

Therapieën en alternatieve geneeswijzen

Als voor deze behandelingen een eigen bijdrage moet worden betaald, kan deze via de bijzondere bijstand worden vergoed. Het gaat daarbij om o.a. de volgende behandelingen en therapieën:

- acupunctuur	- proktologie
- antroposofie	- manuele therapie
- homeopathie	- manuele geneeskunde
- Moermantherapie	- ortho-manipulatie
- natuurgeneeswijze	- chiropractor

Als de zorgverzekeraar geen vergoeding geeft dan is slechts bijzondere bijstand mogelijk als er een bijzondere medische noodzaak is. Naast een verklaring van de behandelend arts is een medisch advies een vereiste. Dit geldt ook voor therapieën, die niet in bovenstaand lijstje voorkomen en voor fysiotherapeutische behandelingen.

Kortdurende psychologische zorg

Vergoed worden de kosten van psychologische zorg tot maximaal €500,- per persoon per kalenderjaar. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- het moet gaan om een kortdurende psychologische behandeling, die plaatsvindt in het kader van een medische behandeling. Kosten van onderzoeken en cursussen worden niet vergoed;
- de behandelaar moet werkzaam zijn als gezondheidszorg psycholoog of eerstelijns psycholoog;
- er moet een medische noodzaak (verwijzing huisarts of bedrijfsarts) zijn.

Babyuitzet, bevallingskosten en kraamzorg

Babyuitzet

De kosten van een babyuitzet behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van bestaan, die uit het beschikbare inkomen dienen te worden bekostigd.

Bijstandsverlening in deze kosten is in beginsel niet mogelijk, aangezien men geacht wordt voor dergelijke kosten te reserveren of een betalingsregeling te treffen. Een lening bij een (Krediet) bank wordt aangemerkt als voorliggende voorziening.

Op grond van bijzondere omstandigheden kan van bovenstaande afgeweken worden. Een bijzondere omstandigheid is bijvoorbeeld het langdurig ontbreken van reserveringsruimte in het inkomen, vanwege in het verleden (vóór de zwangerschap) afgesloten geldleningen voor andere noodzakelijke uitgaven.

De babyuitzet wordt tot de duurzame gebruiksgoederen gerekend. Daarom wordt bijzondere bijstand in deze kosten in beginsel in de vorm van een geldlening verstrekt.

Voor de totale kosten wordt een maximum bedrag gehanteerd volgens de Nibud prijzengids.

Bevallingskosten

Als de bevalling thuis of op grond van medische redenen in het ziekenhuis plaatsvindt, brengt de ziektekostenverzekeraar in beide gevallen een eigen bijdrage in rekening. Voor deze eigen bijdrage kan bijzondere bijstand worden toegekend.

Wanneer de bevalling op eigen verzoek in het ziekenhuis plaats vindt, kan het zijn dat de ziektekostenverzekeraar niet alle kosten vergoed. Bijzondere bijstand beperkt zich in deze situatie alleen tot de eigen bijdrage.

Indien de bevalling om sociale reden in het ziekenhuis plaats vindt (bijv. omdat er een te krappe huisvesting is) kunnen ook de niet door de verzekeraar vergoede kosten van de bevalling voor bijzondere bijstand in aanmerking komen.

Kosten kraamzorg

Voor kraamzorg moet een vast bedrag per uur betaald worden. Hoeveel uur kraamzorg per dag nodig is wordt vastgesteld door de kraamzorg. De ziektekostenverzekering dekt niet alle kosten. Ook voor deze eigen bijdrage kan bijzondere bijstand worden aangevraagd.

Pedicure

Met name bij gehandicapten en ouderen kan periodieke behandeling door een pedicure medisch noodzakelijk zijn. Die noodzaak kan zonodig via een medisch advies worden vastgesteld. In een dergelijk geval kunnen de kosten worden vergoed. De hoogte van de vergoeding is gelijk aan die van Zilveren Kruis, te weten 6 behandelingen tot een bedrag van maximaal € 21,-- per behandeling. Dit was 9 behandelingen a € 11,34 per behandeling.

Indien sprake is van voetverzorging voor diabetici door een pedicure die in het bezit is van een certificaat "voetverzorging bij Diabetici" of ingeval van reuma door een daarin gespecialiseerde pedicure vergoedt het Zilveren Kruis via het Zilverpakket maximaal € 21,-- per behandeling tot maximum € 126,-- per persoon per kalenderjaar (6 behandelingen).

Bij aanvraag en periodieke hercontrole dient een afsprakenkaart te worden overlegd om de frequentie te kunnen vaststellen. Zijn er meer dan 6 behandelingen per jaar nodig, dan dient dat uit een medische indicatie te blijken.

Brillen en contactlenzen

Doorgaans komt een bril en het montuur voor eigen rekening. Hiervoor kan bijzondere bijstand worden verleend. Daarbij gelden de volgende regels:

- de aanschaf van een bril wordt doorgaans maximaal eens per drie jaar vergoed; uitzondering hier op is mogelijk als eerdere vervanging om medische redenen noodzakelijk is;
- bijziend/verziend: in de praktijk blijkt dat standaard varilux glazen goedkoper zijn dan twee aparte brillen. Standaard varilux glazen worden daarom als goedkoopst adequate oplossing gezien en niet als luxe. Als het medisch noodzakelijk is dat er twee aparte brillen noodzakelijk zijn, dan worden twee aparte brillen vergoed. Bijzondere uitvoeringen zoals varilux of varianten daarop worden in dat geval niet noodzakelijk geacht behoudens medische indicatie;
- ontspiegelen en het krasvast maken van glazen kan wel standaard worden vergoed;
- monturen worden vergoed conform de collectieve verzekering, te weten € 60,-- per 3 kalenderjaar;
- de kosten van brillenglazen en contactlenzen tot maximaal € 230,-- per persoon per 3 kalenderjaren;
- extra kosten van prisma's worden voor 100% vergoed.

Dit is conform collectieve ziektekostenverzekering.

Beoordeling van de bijzondere bijstandsaanvraag kan zo nodig aan de hand van de proforma nota plaatsvinden, onder de voorwaarde dat achteraf de definitieve nota wordt overgelegd. Betaling geschiedt aan de hand van de definitieve nota.

Overige medische hulpmiddelen

Bij medische hulpmiddelen kan men bijvoorbeeld denken aan: hoortoestellen (incl. batterijen), steunzolen, steunkousen, pruiken, protheses enz. Gaat het om hulpmiddelen die langdurig noodzakelijk zijn, dan is de zorgverzekeraar de aangewezen instantie. Is er kortdurend behoefte aan een hulpmiddel (max. 3 tot 6 maanden) dan worden de hulpmiddelen door de thuiszorgorganisatie verstrekt, zoals hulpmiddelen bij lopen, wassen en verpleging/verzorging.

Als belanghebbende een eigen bijdrage moet betalen, kan daarvoor bijzondere bijstand worden verleend. Voldoet men niet aan de voorwaarden van de zorgverzekeraar en wordt dus geen vergoeding verstrekt, dan kan - behoudens zeer dringende redenen - ook geen bijzondere bijstand worden verleend. Voor de beoordeling is dan een medisch advies noodzakelijk.

Inzake gehoortoestellen is vastgesteld dat men per oor 3 batterijen per twee weken nodig heeft, dus indien men een hoorprobleem heeft aan twee oren 6 batterijen per twee weken.

De praktijk heeft geleerd dat het niet praktisch is om belanghebbenden iedere twee weken bonnetjes te laten overleggen. Indien een hoortoestel noodzakelijk is, is ook het batterijverbruik noodzakelijk.

Een prijsvergelijking is gemaakt tussen de soorten batterijen die door twee bekende opticiens in Beverwijk voorgeschreven worden. Hieruit blijkt dat de ene opticien batterijen voorschrijft die lekproef zijn en € 7,20 per 6 stuks kosten. De andere opticien levert batterijen van € 2,25 per 6 stuks, en deze hebben een lekproef verzekering, m.a.w. indien het hoortoestel door het lekken van de batterijen schade oploopt wordt dit vergoed.

Voorgesteld wordt om voor de aanschaf van de batterijen voor een gehoorapparaat een gemiddelde te hanteren van € 5,- per 6 batterijen. Voor dit bedrag is een ieder in staat om adequate batterijen aan te schaffen. Kiest men voor de duurdere batterijen, dan moet men zelf de meerkosten betalen. Uitgaande van het gemiddelde van 6 batterijen per twee weken zijn de kosten op jaarbasis vast te stellen op $26 \times € 5,- = € 130,-$.

Afgesproken kan worden met de belanghebbende of de betalingen per kwartaal, halfjaar of jaar plaatsvinden.

Dieetkosten

Als men op voorschrift van een dokter een dieet moet volgen, kunnen de kosten hoger zijn dan de kosten voor "normale" voeding. Voor de meerkosten kan bijzondere bijstand worden verstrekt. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kosten voor dieetpreparaten en kosten voor dieetproducten.

Dieetpreparaten zijn preparaten die ten opzichte van normale voeding zowel een gewijzigde chemische samenstelling als een gewijzigde fysische vorm hebben. Voorbeelden zijn: Fortimel, Nutridrink, Nutrilon Pepti. Deze preparaten worden bij gebleken noodzaak door de zorgverzekeraar vergoed. Bijstand is daarvoor niet mogelijk.

Dieetproducten zijn producten die alleen wat betreft de chemische samenstelling gewijzigd zijn. Zij zijn nog wel als voeding herkenbaar. Voorbeelden zijn zoutarme kaas, eiwitarm brood, glutenvrije producten.

Voor de bepaling van de medische noodzaak en de duur van gebruik van dieetproducten is een medisch advies vereist. Het dieet wordt voorzien van een code en er wordt een opgave gedaan van de meerkosten. Bij de adviesaanvraag dient het voorschrift van de behandelend arts en/of diëtist te worden gevoegd.

Veelal zijn de kosten van de voorgeschreven diëten niet of nauwelijks hoger dan de kosten van "normale" voeding.

Tandheelkundige hulp

De gewone behandelingen door de tandarts, zoals controle, vullen en trekken, worden doorgaans niet gedekt door de zorgverzekeraar. Van iedere belanghebbende wordt verwacht dat hij zich tegen tandheelkundige kosten bijverzekert. Laat men na zich tegen tandheelkundige hulp te verzekeren, dan is bijstandsverlening in principe niet mogelijk wegens tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan.

Voor een aantal behandelingen moet men een eigen bijdrage betalen. Voor die eigen bijdrage kan bijzondere bijstand worden toegekend. Als men geen aanvullende verzekering heeft, wordt toch slechts dat deel vergoed dat men zou hebben ontvangen als die aanvullende verzekeringen wel waren afgesloten.

Sommige bijzondere verrichtingen worden niet gedekt door de zorgverzekeraar. Dergelijke kosten blijven, tenzij sprake is van dringende redenen, voor eigen rekening. Een reden kan zijn dat niet behandelen ernstige gevolgen heeft voor de gezondheid van belanghebbende. Medisch advies is noodzakelijk.

Kunstgebit

De kosten van protheses behoren tot het tandheelkundig pakket van het ziekenfonds.

Per 1 januari 2004 vergoedt het Ziekenfonds van:

- een uitneembare volledige prothese, 75% van de kosten;
- een uitneembare volledige boven- of onderprothese, 75% van de kosten;
- een prothese op implantaten. Er geldt een eigen bijdrage van €90,- per boven- of onderprothese;
- een overkappingsprothese (op natuurlijke wortels).

De aanvullende verzekering van Zilveren Kruis vergoedt geen extra kosten. Voor de eigen bijdrage in de kosten kan bijzondere bijstand worden verstrekt.

Kronen, inlays, stiftanden en bruggen

Voor bijzondere tandheelkundige verrichtingen, zoals kronen, bruggen en frameprotheses geeft de zorgverzekeraar een beperkte vergoeding. Bijzondere bijstand is dan alleen in bepaalde omstandigheden mogelijk. Uitgangspunt is dat de goedkoopste adequate oplossing wordt toegepast. Dat zal veelal extractie (trekken) in combinatie met een plaatje (gedeeltelijke gebitsprothese) zijn. Uitsluitend als om medische redenen een kroon, brug of frame noodzakelijk wordt geacht, kan voor de kosten bijzondere bijstand worden verleend. Medische indicatie is een vereiste.

Ten hoogste kunnen 2 kronen per jaar met een maximum van 6 voor het gehele gebit worden vergoed.

Orthodontische behandelingen

Orthodontische behandelingen (= beugels) voor jongeren tot 18 jaar worden door de zorgverzekeraar gedeeltelijk vergoed via het VoordeelZilverPakket (VZP) en het ZilverPakket (ZP).

Het Zilveren Kruis vergoedt voor maximaal 24 behandelingen: 50% middels het VZP en 75% middels het ZP.

De resterende eigen bijdrage kan via de bijzondere bijstand worden betaald. Een aanvraag bijzondere bijstand voor tandheelkundige ingrepen kan uitsluitend worden aangevraagd als de

behandeling nog niet heeft plaatsgevonden. De noodzaak van een behandeling is achteraf niet te beoordelen.

Cliënten dienen eerst een begroting bij hun tandarts te vragen en de medische indicatie af te wachten. Een positief besluit van de ziektekostenverzekeraar om een deel van de kosten te vergoeding, wordt als een indicatie gezien.

2.8 Overige voorzieningen en kostensoorten

Huishoudelijke hulp

Voor huishoudelijke hulp kan men terecht bij de Stichting Thuiszorg. De Stichting Thuiszorg vraagt een inkomensafhankelijke bijdrage. Deze eigen bijdrage komt voor bijzondere bijstand in aanmerking indien sprake is van een inkomen op minimumniveau.

Als de Stichting Thuiszorg de noodzaak van de hulp heeft geïndiceerd, doch men geen geschikte hulp heeft, kan gebruik gemaakt worden van de zogenaamde Alphahulp. De kosten hiervan worden door Stichting Thuiszorg vergoed. Indien de eerste terugbetaling, soms na 7 weken, een belemmering vormt, kan een lening worden verstrekt (art. 48, lid 2, sub a, WWB).

Schulden

Mensen moeten zelf zorgen voor het (tijdig) betalen van vaste lasten en andere rekeningen. Als er toch schulden ontstaan is men zelf verantwoordelijk om daar uit te komen.

Toch kan de situatie soms zo problematisch worden, dat men er op eigen kracht niet uit komt. In dat geval kan de schuldhulpverlening die de gemeente biedt of de WSNP soms een oplossing bieden. De gemeente kan daarbij samenwerken met het Algemeen Maatschappelijk Werk (SMD-MK) en eventueel met de kredietbank.

Mensen moeten niet verwachten dat in alle gevallen de schuldproblematiek kan worden aangepakt. De mogelijkheden zijn niet onbeperkt en de persoonlijke omstandigheden, de motivatie en de financiële mogelijkheden van belanghebbende voor de vraag of de hulp kan worden verleend.

De volgende hulp kan worden geboden:

inzichtelijk maken van de problematiek (alle schulden op een rijtje), zonodig uitstel van betaling bij de schuldeisers vragen, nagaan of men gebruik maakt van alle mogelijkheden om de vaste lasten te verlagen (bijv. huursubsidie, kwijschelding), bemiddeling bij de aflossing van de schulden en zo nodig en mogelijk onderhandelen over (gedeeltelijke) kwijschelding daarvan, helpen met bijstelling van het uitgavenpatroon en zonodig budgetteren, nagaan of schulden kunnen worden gesaneerd met een lening via de kredietbank of in zeer uitzonderlijke gevallen bijzondere bijstand.

Begrafeniskosten

Als iemand overlijdt en hij of zij laat onvoldoende geld achter om daar een begrafenis of crematie van te betalen, moet de directe familie deze kosten betalen. Onder directe familie wordt verstaan: de echtgenoot (niet bedoeld: de partner waarmee de overledene samenwoonde), de ouders, de kinderen en de aangetrouwde kinderen.

Normaal gesproken betaalt de directe familie de kosten van de begrafenis of crematie uit de erfenis. Is er weinig geld, dan wordt het tekort verdeeld over de erfgenamen. Het kan gebeuren dat een direct familielid t weinig geld heeft om zijn gedeelte te betalen. Dan kan dat familielid bijzondere bijstand aanvragen.

De volgende kosten kunnen via de bijzondere bijstand vergoed worden:

- verzorging overledene
- eenvoudige kist
- 50 rouwkaarten en dankbetuigingen
- werkzaamheden uitvaartverzorger
- rouwauto met maximaal 1 volgauto

Kosten kunnen worden vergoed tot een maximum bedrag volgens de Nibud Prijzengids.

Indien er niemand is die opdracht geeft tot begraven, dan zal de Burgemeester deze opdracht geven. Dit geschiedt dan op grond van de Wet op de Lijkbezorging.

Begrafeniskosten in het buitenland worden niet vergoed op grond van het territorialiteitsbeginsel.

3 Bijzondere bijstand, individueel laagdrempelig

3.1 Deelname aan maatschappelijke activiteiten

Tot 1 januari 2004 werd voor de kosten van deelname aan sociale, culturele en recreatieve activiteiten categoriale bijzondere bijstand verstrekt. De tegemoetkoming bedroeg maximaal € 68,07 per gezinslid per jaar. Dit bedrag is destijds binnen de IJmondgemeenten op elkaar afgestemd. De gemeente Velsen verstrekt € 70,- per gezinslid, de gemeente Uitgeest € 68,- per gezinslid, de gemeente Beverwijk € 100,- aan een alleenstaande, € 125,- aan een gezin en voor ieder ten laste komend kind € 50,-.

Een aantal kosten zal bij een alleenstaande gelijk zijn aan die van een gezin. Het lijkt daarom redelijk om de bijstand niet te relateren aan het aantal personen, maar de gezinssituatie als uitgangspunt te nemen, conform het beleid van de gemeente Beverwijk.

Doelgroep

Belanghebbenden, die een inkomen ontvangen tot 110% van de voor hen van toepassing zijnde bijstandsnorm kunnen jaarlijks een aanvraag indienen voor een tegemoetkoming in de kosten van maatschappelijke activiteiten. Zonder een limitatieve opsomming te geven, gaat het hierbij om de volgende kosten: lidmaatschappen bij (sport)verenigingen, abonnementen op kranten en tijdschriften, abonnement op bibliotheek of zwembad, museumkaart, NS Kortingskaart en overige ideële lidmaatschappen.

Voorwaarden

- Aanvrager moet inwoner zijn van de gemeente Heemskerk.
- Personen, die niet tot de personenkring van de bijstand behoren op grond van artikel 13 WWB worden uitgesloten.
- Aanvrager moet gedurende twee jaar voor de datum van aanvraag een netto inkomen exclusief vakantietoeslag hebben (gehad) op maximaal 110% van de voor hem van toepassing zijnde netto bijstandsnorm exclusief vakantietoeslag.
- Het maximale vrij te laten bescheiden vermogen is gelijk aan het bepaalde in artikel 34 WWB.
- Er bestaat geen recht op een voorliggende voorziening.
- De bijstand moet worden aangevraagd via een daartoe ontwikkeld aanvraagformulier.
- Aanvrager moet zich legitimeren volgens de wettelijke voorschriften.
- Aanvrager dient de nota van de maatschappelijke activiteit te kunnen overleggen. Met het overleggen van de nota staat de noodzaak vast.

- De regeling geldt voor alle gezinsleden die van genoemd minimuminkomen moeten leven. Ten laste komende kinderen tot 18 jaar, van wie de ouders een minimuminkomen hebben, komen ook voor bijstand in aanmerking.
- Thuiswonende kinderen van 18 jaar en ouder, die studeren, komen niet in aanmerking voor bijstand. Zij beschikken zelf over een inkomen en worden geacht de kosten van deelname aan maatschappelijke activiteiten uit dat inkomen te voldoen. Ook studenten, die korter dan een jaar geleden een dagopleiding hebben beëindigd, komen niet in aanmerking voor bijstand voor kosten van maatschappelijke activiteiten.

Vergoeding

De volledige kosten van de nota worden vergoed tot een maximumbedrag.

De maximale tegemoetkoming bedraagt:		Amendement: verdubbeling
voor een alleenstaande	€ 100,-- per jaar;	€ 200,-- per jaar;
voor een gezin	€ 125,-- per jaar;	€ 250,-- per jaar;
voor ieder kind tot 18 jaar	€ 50,-- per kind per jaar.	€ 100,-- per kind per jaar.

3.2 Duurzame gebruiksgoederen

Tot 1 januari 2004 konden minima een aanvraag categoriale bijzondere bijstand indienen voor de aanschaf, vervanging en/of reparatie van noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen. De tegemoetkoming varieerde afhankelijk van de gezinssituatie van € 227,89 voor een alleenstaande tot € 363,02 voor gehuwden. Dit bedrag is destijds IJmondiaal met elkaar afgestemd.

Binnen de IJmond is er geen eenduidig beleid meer. De gemeente Velsen verstrekt een bedrag van € 345,-- bij noodzakelijke aanschaffing mits met tenminste drie jaar een minimuminkomen heeft. De gemeente Uitgeest verstrekt geen vast bedrag, maar houdt als richtlijn het prijzenboekje van Divosa. De gemeente Beverwijk kent geen specifieke regeling voor duurzame gebruiksgoederen.

Met de invoering van de WWB is de mogelijkheid van categoriale verstrekking komen te vervallen. Wij hebben daarom gekozen voor een lichtvoetige individuele benadering.

Doelgroep

Belanghebbenden, die langer dan twee jaar een inkomen tot 110% van de voor hen van toepassing zijnde bijstandsnorm ontvangen, kunnen jaarlijks een aanvraag indienen voor een tegemoetkoming per huishouden voor de aanschaf, vervanging en reparatie van duurzame gebruiksgoederen.

Voorwaarden

- Aanvrager moet inwoner zijn van de gemeente Heemskerk.
- Personen, die niet tot de personenkring van de bijstand behoren op grond van artikel 13 WWB worden uitgesloten.
- Aanvrager moet gedurende twee jaar voor de datum van aanvraag een netto inkomen exclusief vakantietoeslag hebben (gehad) op maximaal 110% van de voor hem van toepassing zijnde netto bijstandsnorm exclusief vakantietoeslag.
- Het maximale vrij te laten bescheiden vermogen is gelijk aan het bepaalde in artikel 34 WWB.
- Er bestaat geen recht op een voorliggende voorziening.
- De bijstand moet worden aangevraagd via een daartoe ontwikkeld aanvraagformulier.
- Aanvrager moet zich legitimeren volgens de wettelijke voorschriften.
- Aanvrager dient de nota van het duurzame gebruiksgoed te kunnen overleggen. Met het overleggen van de nota staat de noodzaak vast.

Vergoeding

De kosten van de nota worden vergoed tot een maximum van de tegemoetkoming.

De tegemoetkoming bedraagt maximaal:

- voor een alleenstaande	€ 230,--
- voor gehuwden/samenwonenden zonder ten laste komende kinderen	€ 295,--
- voor alleenstaande ouders	€ 320,--
- voor gehuwden met ten laste komende kinderen	€ 365,--

Indien de noodzakelijke kosten hoger zijn dan dit bedrag, zal kan (collegebesluit d.d. 22-02-2005) het meerdere als lening worden verstrekt.

3.3 Indirecte schoolkosten

Tot 1 januari 2004 konden minima een aanvraag categoriale bijzondere bijstand indienen voor de indirecte schoolkosten. De tegemoetkoming bedroeg € 113,45 per schoolgaand kind op het basisonderwijs. Dit bedrag is destijds gebaseerd op de gemiddelde schoolkosten volgens het Nibud.

Binnen de IJmond worden voor indirecte schoolkosten verschillende vergoedingen verstrekt. De gemeente Velsen verstrekt een bedrag van € 265,-- per jaar voor kinderen op het voortgezet onderwijs. De gemeente Uitgeest verstrekt een bedrag van € 113,45 voor kinderen tussen 12 en 18 jaar. Bij de gemeente Beverwijk zit de vergoeding in de bijstand voor maatschappelijke activiteiten.

Voorgesteld wordt aan te sluiten bij de regiogemeenten en bijstand te verstrekken voor kinderen op het voortgezet onderwijs. ~~Over het algemeen hebben kinderen op het basisonderwijs niet veel extra kosten. Kinderen op het voortgezet onderwijs hebben daarentegen wel extra kosten.~~ Dit geldt ook voor kinderen op het basisonderwijs. (Amendement)

Uit een inventarisatie bij het Kennemercollege en een vergelijking met cijfers van het Nibud blijken de volgende kosten.

Omschrijving kosten	Kosten	Tegemoetkoming schoolkosten		
Ouderbijdrage, boekenfonds, excursies, introductie, pasjes voor o.a. kopiëren, huur kluisjes etc.	Klas 1	€ 392,50	Klas 1	€ 559,07
	Klas 2	€ 525,00	Klas 2	€ 559,07
	Klas3	€ 375,00	Klas3	€ 559,07
	Klas 4	€ 765,00	Klas 4	€ 634,50
	Klas 5	€ 415,00	Klas 5	€ 634,50
	Klas 6	€ 415,00	Klas 6	€ 634,50
	Gemiddeld	€ 481,25	Gemiddeld	€ 597,79
Overige verborgen kosten:				
School-/schrijfspullen	€ 63,47	€ 0,00		
Ov. schoolbenodigdheden	€ 101,55	€ 0,00		
Vervoer (fietskosten)	€ 50,00	€ 0,00		
Totaal	€ 215,02	€ 0,00		
Totale kosten	€ 696,27	€ 597,79		

Uit bovenstaande berekening blijkt, dat de meerkosten van de indirecte schoolkosten ± € 100,-- per maand bedragen.

Voorwaarden

- Aanvrager moet inwoner zijn van de gemeente Heemskerk.

- Het ten laste komende kind moet op het voortgezet onderwijs zitten. (Amendement: of op het basisonderwijs)
- Personen, die niet tot de personenkring van de bijstand behoren op grond van artikel 13 WWB worden uitgesloten.
- Aanvrager moet gedurende twee jaar voor de datum van aanvraag een netto inkomen exclusief vakantietoeslag hebben (gehad) op maximaal 110% van de voor hem van toepassing zijnde netto bijstandsnorm exclusief vakantietoeslag.
- Het maximale vrij te laten bescheiden vermogen is gelijk aan het bepaalde in artikel 34 WWB
- Er bestaat geen recht op een voorliggende voorziening.
- De bijstand moet worden aangevraagd via een daartoe ontwikkeld aanvraagformulier.
- Aanvrager moet zich legitimeren volgens de wettelijke voorschriften.
- Aanvrager dient op het aanvraagformulier de naam van de school te vermelden. Hiermee staat de noodzaak vast.

Vergoeding

De vergoeding bedraagt € 100,-- voor schoolgaande kinderen op het voortgezet onderwijs (amendement: of op het basisonderwijs).

4 Categoriele bijstand aan chronisch zieken, gehandicapten en ouderen.

Doelgroep

Tot de doelgroep behoren inwoners van de gemeente Heemskerk met:

- langdurige thuiszorg (langer dan 6 maanden) of;
- een voorziening in het kader van de Wet voorzieningen gehandicapten of;
- een gehandicaptenparkeerkaart of;
- een leeftijd van 65 jaar en ouder.

Voorwaarden

- Aanvrager moet inwoner zijn van de gemeente Heemskerk.
- Aanvrager moet behoren tot de doelgroep.
- Aanvrager moet gedurende twee jaar voor de datum van aanvraag een netto inkomen exclusief vakantietoeslag hebben (gehad) op maximaal 110% van de voor hem van toepassing zijnde netto bijstandsnorm exclusief vakantietoeslag.
- Het maximale vrij te laten bescheiden vermogen is gelijk aan het bepaalde in artikel 34 WWB
- De bijstand moet worden aangevraagd via een daartoe ontwikkeld aanvraagformulier.
- Aanvrager moet zich legitimeren volgens de wettelijke voorschriften.

Vergoeding

De vergoeding bedraagt € 200,-- per persoon. Indien er meerdere personen binnen een gezin aan de voorwaarden voldoen, wordt een bedrag van € 300,-- voor het gehele gezin verstrekt.

~~Collectieve ziektekostenverzekering~~

~~De collectieve ziektekostenverzekering is een aanvulling op het Zilverpakket van Zilveren Kruis. Om in aanmerking te komen voor de collectieve ziektekostenverzekering dient met een~~

verzekering bij Zilveren Kruis af te sluiten. Die verzekering dient zowel de basisverzekering als het ZilverPakket en de ZilverTandartsPolis te omvatten. De ZilverTandartsPolis is niet verplicht voor degene die een volledige boven- en onderprothese heeft.

De collectieve ziektekostenverzekering biedt o.a. een volledige vergoeding van de eigen bijdrage voor kraamzorg, thuiszorg en poliklinische bevalling. Daarnaast is er een aanvulling op de orthodontiekosten en is er een vergoeding voor brillen, brillenglazen en contactlenzen.

Voor de collectieve verzekering (en het ZilverPakket en de ZilverTandartsPolis) geldt geen aparte medische beoordeling indien de aanmelding gelijktijdig plaatsvindt met de aanmelding voor de hoofdverzekering.

Doelgroep

Alle inwoners van de gemeente Heemskerk met een inkomen tot 120% van de voor hen geldende bijstandsnorm.

Voorwaarden

- Aanvrager moet inwoner zijn van de gemeente Heemskerk.
- Aanvrager moet op de datum van aanvraag een netto inkomen exclusief vakantietoeslag hebben op maximaal 120% van de voor hem van toepassing zijnde netto bijstandsnorm exclusief vakantietoeslag.
- Het maximale vrij te laten bescheiden vermogen is gelijk aan het bepaalde in artikel 34 WWB
- De collectieve verzekering moet worden aangevraagd via een daartoe ontwikkeld aanvraagformulier.
- Aanvrager moet zich legitimeren volgens de wettelijke voorschriften.

Vergoeding

De gemeente vergoedt de premie voor de collectieve verzekering. Deze premie bedraagt € 8,25 per persoon per maand.

De cliënt ontvangt een korting op de ZilverPakketPolis en de ZilverTandartsPolis.

De raad heeft op 8 april 2005 besloten de collectieve ziektekostenverzekering niet in te voeren.